

HIST 192: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Yaz 2021

Ders: Pazartesi 15.40-17.30, Çarşamba 13.40-15.30, haftada 4 saat, video kayıt olarak verilecek

Eğitim Görevlisi: Adam McConnel

abmccannel@sabanciuniv.edu

Ofis: UC 1083/1089

Ofis Saatleri: randevu ile

Ders Asistanı: Abdullah Güloğlu

HIST 192, geç 19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'ndan, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna ve günümüze kadar Türkiye Cumhuriyeti'ndeki gelişmelere genel giriş dersidir. Bu ders, Jön Türklerin 1908'de yüzyüze geldikleri "ya devrim, ya imparatorluk" ikileminden, 1910'ların entelektüel kaynaşması; Balkan Savaşları ile Çanakkale'nin Türk milliyetçiliği üzerindeki etkisi; Anadolu bir halkçılığın başlangıçları; 1918-19 yıllarının bitkinlik ve bezginliğine karşın, son bir mücadele çağrısının yükselmesi; yeni bir önderliğin ve direniş platformunun oluşturulması; istiklal mücadelesinin dayandırıldığı büyük ittifakta yerel ve ulusal unsurların payı gibi konu ve temalara açılıyor. 1923 sonrası ilişkin önemli meseleler ise şöyle inceleniyor: ekonominin yeniden inşası; 1920'li ve 30'lu yılların inkılâpları; eğitim, tarih, arkeoloji, folklor ve yeni bir ulusal kimliğin inşası; Büyük Dünya Buhranı ve daha devletçi bir ekonomi politikasının benimsenmesi; savaş yıllarının zorlukları; 1946-50, yani çoğulcu parlamenter düzene geçiş yılları. Sonuç bölümünde, bazı büyük analitik soru ve sorunlar yer alıyor: karşılaştırmalı perspektif içinde Kemalist Devrim; sömürgeleşmemişlik koşullarına özgü bir "muasır medeniyet seviyesine yetişme" gündeminin oluşması; diğer (daha geç) ulusal kalkınmacılık örnekleriyle karşılaştırıldığında, Kemalizmin pragmatizmi ve ampirisizmi; 21. yüzyılın eşliğinde, Türkiye'de demokrasinin ufuk ve olanakları.

- **Notlandırması:** %50 = Ara sınav
%50 = Son sınav
- **Kursun dersleri ve okumaları birbirini tamamlıyor.** Yani dersler, okumalardaki bilgileri tekrarlamayacak. Dersler, ek bilgiler sunup, okumalardaki tarihsel bilgiler için bir çerçeve oluşturacak. Amaç şudur: öğrencilerin, dersin temel temalarını daha kolay kavramasını sağlamaktır.
- **Sınavlar** SUCourse üzerinden verilecek. Seri halinde on (10) soru SUCourse'in "Tests & Quizzes" uygulamasından öğrencilere aktarılacak. Her sorunun yanıtlanması için beş (5) dakika verilecek. Her yanıtta birkaç kelime veya birkaç cümle beklenecek. Sınavda öğrencilerden ana beklentimiz, öğrencilerin ders sırasında not tutma kapasitesini geliştirmesi, okuma parçalarının dikkatle hazırlanması ve her iki bilgi kaynağını kullanıp, daha derin ve daha kapsamlı bir Türkiye tarihi anlayışının oluşması ve bunun ifade edebilmesidir.
- **Okumaların** çoğu Carter Findley'nin *Modern Türkiye Tarihi, 1789-2007* kitabından olacak. Bu kitabın satın alınmasını şiddetle tavsiye ediyorum. Fakat şuan mevcut şartlardan dolayı, Findley kitabını isteyene PDF olarak gönderebilirim. Diğer ek okumalar SUCourse'a PDF olarak konulacak.
- **Dönem sırasında SUCourse** çok sık kullanılacak. Bundan dolayı bu dersin SUCourse sayfasını kullanmaya hemen alışmanız lazım. Öncelikle bütün dersler SUCourse'in "Shared Google Drive"i yüklenecek, öğrenciler oradan derslere erişebilecekler. Dersin syllabusu SUCourse'a konulacak. Dersin okuma parçalarını syllabusta bulacaksınız. Ek okumalar ve kurs ile ilgili bütün duyurular da SUCourse'tan ilan edilecek. Ders ilgili materyaller SUCourse'a konulunca otomatik olarak derste bütün öğrencilere email mesajları gönderiliyor. Bunun anlamı şudur: her öğrenci bütün ödevlerden

haberdar olacak; ödevlerden habersiz olmak imkânsızdır. Ayrıca, her öğrencinin maillerini ders ilgili duyurular için sık kontrol etmesi, öğrencilerin temel sorumluluklardan biridir.

- **Akademik dürüstlük:** Sınav sırasında cevap paylaşımına tolerans gösterilmeyecek. Tespit edilirse sınavdan 0 puan, dersten “F” notu ile sonuçlanacak. Sınav sırasında, bilgisayarınızdaki kamera ve mikrofon açık olacak. Kamera veya mikrofonu açmayan kişilerin sınavı geçersiz sayılacak, sınavdan 0 puan alacak.

HAFTALIK OKUMA ÖDEVLERİ: Her dersin okuma ödevinin **dersten önce** okunması gerekiyor.

Hafta 2, 5-9 Temmuz -- 1. Ders: Dersin Girişi, Tarihsel Çerçevesi ve Teorik Yaklaşımı

Cemal Kafadar, “Osmanlı’nın Çöküşü Sorunu” s. 1-47

Hafta 2, 5-9 Temmuz -- 2. Ders: 1908’de Osmanlı İmparatorluğu ve Dünya

Eric Hobsbawm, *İmparatorluk Çağı*, Bölüm 1: “Devrimin Yüzüncü Yılı,” s. 21-43
Carter Findley, s. 192-219

Hafta 3, 12-16 Temmuz -- 3. Ders: 1908-1913 İttihat ve Terakki Cemiyeti: İsyân, İktidar, Harp

Hobsbawm, *İmparatorluk Çağı*, Bölüm 13: “Barıştan Savaşa,” s. 326-353
Hasan Bülent Kahraman (HBK), *Türk Siyasetin Yapısal Analizi – I*, s. 3-23

Hafta 3, 12-16 Temmuz -- 4. Ders: Birinci Cihan Harbi’nden İstiklal Savaşı’na

Zürcher, s. 201-233
HBK, s. 45-53, 121-130

Hafta 4, 19-23 Temmuz – 5. Ders: Tek Parti Rejimin Kurulması, 1923-1930

Zürcher, s. 233-245
Findley, s. 219-239, 245-246
Cemil Koçak, “Erzurum Kongresi kararları Nutuk’ta neden ‘eksik’ anlatıldı”

**** KURBAN BAYRAMI ****

Hafta 4, 19-23 Temmuz -- 6. Ders: Bir Ulus-Devlet Nasıl İnşa Edilir? 1923-1938

Findley, s. 247-265, 270-291, 303-304
HBK, s. 163-184

**** KURBAN BAYRAMI ****

Hafta 5, 26-30 Temmuz -- 7. Ders/26 Temmuz:

*******ARA SINAV*******

Hafta 5, 26-30 Temmuz -- 8. Ders: *II. Dünya Savaşı ve İki Partili Demokrasiye Geçiş*

Zürcher, s. 323-350

Findley, s. 305-310

Hobsbawm, *Sermaye Çağı*, “Bölüm 6: Demokrasi Güçleri,” s. 114-132

Hafta 6, 2-6 Ağustos -- 9. Ders: *“Güdümlü” Demokrasiden Demokratik Seçimlere Geçiş*

Koçak, *Türkiye’de İki Partili Siyasi Sistemin Kuruluş Yılları (1945-1950), Cilt 1: İkinci Parti*, s. 13-40

Koçak, *Türkiye’de İki Partili Siyasi Sistemin Kuruluş Yılları (1945-1950), Cilt 4: Dönüşüm – Ordu, Din, Hukuk, Ekonomi ve Politika*, s. 122-152

Hafta 6, 2-6 Ağustos -- 10. Ders: *Türkiye’nin İlk Demokrasi Deneyi, 1950-1960*

Eric Hobsbawm, *İmparatorluk Çağı*, “Bölüm 4: Demokratik Siyasal Yaşam,” s. 98-127

Ayşem Sezer-Şanlı, “6-7 Eylül 1955: Türkiye’de Bir ‘Pogrom’ Yaşandı,” s. 377-392

Hafta 7, 9-13 Ağustos -- 11. Ders: *30 Temmuz: Yeni Anayasa, Aynı Sonuç, 1960-1971*

Findley, s. 310-324

Hafta 7, 9-13 Ağustos -- 12. Ders: *Hızlı İktisadi ve Toplumsal Değişimin Ortasında Türkiye’nin Siyaset Alanı, 1971-1989*

Findley, s. 324-341, 348-359

Hobsbawm, *Aşırılıklar Çağı*, “Bölüm 10: Toplumsal Devrim: 1945-1990,” s. 334-371

Hafta 8, 16-20 Ağustos -- 13. Ders: *Enflasyon, Koalisyon, Siyaset ve Toplumsal Değişim: 1989-2002*

Findley, s. 362-390, 415-421

Hafta 8, 16-20 Ağustos -- 14. Ders: *Türkiye’de Siyaset, Toplum ve Kültür – Nuri Bilge Ceylan’ın Kış Uykusu Filmi*
